

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
BANDLIK VA MEHNAT MUNOSABATLARI VAZIRLIGI
NAVOIY VILOYAT BANDLIK BOSH BOSHQARMASI

210100, Navoiy viloyat, Navoiy shahar, Navoiy ko'chasi, 43a-uy Telefon/Fax: (998 79) 224 23 00,

www.mehnat.uz, e-mail: bandlik@nv.uz

№ 18/00-02/04-1673

“ 19 ” 04 2022 yil

**O'zbekiston Sog'liqni saqlash
xodimlari kasaba uyushmasining
Navoiy viloyat kengashi raisi
F.I.Raximovga**

Sizning 2022 yil 13 aprel sanasidagi FR-01/45-sonli xatingizga javoban Navoiy viloyat Bandlik bosh boshqarmasi quyidagilarni yozib ma'lum qiladi:

O'zbekiston Sog'liqni saqlash xodimlari kasaba uyushmasining Navoiy viloyat kengashi va Tibbiy ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish boshqarmasi o'rtasida 2022-2024 yillar uchun tuzilgan hududiy tarmoq kelishuvi O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksining 51-moddasiga asosan 816/01-02-son bilan bildirish ro'yxatidan o'tkazildi.

**Boshqarma boshlig'ining
birinchi o'rinbosari**

Bajaruvchi: D.Usmonov
tel: (0436)224-86-75

N.Zoyirov

**Навоий вилояти тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш
бошқармаси ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг
Навоий вилояти кенгаши Раёсати
Қ Ў Ш М А Қ А Р О Р И**

Навоий ш.

№ 01 « 11 » апрель 2022 й

№ 4-20 "с" « 11 » апрель 2022 й

**Навоий вилояти тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш
бошқармаси ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг
Навоий вилояти кенгаши ўртасида 2022-2024 йилларга тузилган ҳудудий
тармоқ келишувини тасдиқлаш ва Ижтимоий-меҳнат масалалари буйича икки
томонлама комиссиялар тузиш тўғрисида**

Соҳа ходимларининг юқори ижтимоий, моддий фаровонлиги ҳамда меҳнат ҳуқуқлари ва кафолатларига риоя қилиш, иш берувчилар ва ходимлар ўртасидаги ўзаро муносабатларни барқарорлигини таъминлаш мақсадида 2022-2024 йилларга мўлжалланиб икки томонлама тузилган ҳудудий тармоқ келишуви лойиҳасини ўрганиб чиқиб, Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши Раёсати **қарор қилади:**

1. Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши билан биргаликда ижтимоий-иқтисодий ва меҳнат муносабатлари буйича 2022-2024 йилларга мўлжалланиб икки томонлама тузилган ҳудудий тармоқ келишуви лойиҳаси 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгашининг тенг ҳуқуқлилиқ асосида, зарур ваколатлар берилган ижтимоий-меҳнат масалалари буйича доимий асосда фаолият кўрсатувчи комиссияси тузилсин ва унинг Низоми 2-иловага, таркиби 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Комиссияга тармоққа қарашли ташкилот ва муассасаларда меҳнат муносабатларни тартибга солинишини таъминлаш, жамоа музокараларини, маслаҳатлашувларни олиб бориш, жамоа шартномалари ва келишувларининг лойиҳаларини тайёрлаш, уларни тузиш, шунингдек уларнинг бажарилиши устидан тенг ҳуқуқлилиқ асосида назоратни олиб бориш вазифаси юклатилсин.

4. Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгашига ушбу келишувни амалда тадбиқ этилишини таъминлаш юклатилсин.

5. Мазкур қарорни бажарилишини назорат қилиш Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси бошлиғи О.А.Сафаров ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши раиси Ф.И.Рахимова зиммасга юклатилсин юклатилсин.

Навоий вилоят Тиббий-ижтимоий
хизматларни ривожлантириш
бошқармаси бошлиғи

О.А.Сафаров

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш
ходимлари касаба уюшмасининг
Навоий вилояти кенгаши раиси

Ф.И.Рахимова

Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни
ривожлантириш бошқармаси ва Ўзбекистан Соғлиқни
сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти
кенгаши Рёсатининг 2022 йил 11 апрел даги
01 4-20 "С" сон
қўшма қарорига 1-илова

**Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси
ва Ўзбекистан Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий
вилояти кенгаши ўртасида 2022-2024 йилларга тузилган
ҲУДУДИЙ ТАРМОҚ КЕЛИШУВИ**

Умумий қондалар

1.1. Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси (кейинги ўринларда - бошқарма) ва Ўзбекистан Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши ўртасида (кейинги ўринларда - вилоят кенгаши) Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодекси (кейинги ўринларда-МК) ва Ўзбекистон Республикасининг “Ижтимоий шериклик тўғрисида”, “Аҳоли бандлиги тўғрисида”, “Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида”, “Касаба уюшмалари тўғрисида”, “Жамоатчилик назорати тўғрисида” ти қонунлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари ҳамда Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгаши ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалаларга оид тузилган Тармоқ келишувига асосан тузилган ушбу Келишув куйидаги йўналишларни ўз ичига олади:

меҳнатга ҳақ тўлаш, меҳнат шартлари ва уни муҳофаза қилиш, меҳнат ва дам олиш тартиби;

нархларни ўзгариб боришига, инфляция даражасига, келишувда белгилаб қўйилган кўрсаткичларнинг бажарилишига қараб меҳнатга ҳақ тўлашни тартибга солиш механизмини жамоа шартномалари воситасида жорий қилиш;

энг кам миқдори қонун ҳужжатларида назарда тутиладиган компенсация тарзидаги қўшимча тўловлар;

ходимларнинг ишга жойлашишига, уларни қайта ўқитишга кўмаклашиш;

ходимлар ҳамда уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича махсус тадбирлар;

ногиронлиги бўлган шахслар ва ёшлар (шу жумладан ўн саккиз ёшга тулмаган шахслар) меҳнатидан фойдаланиш мақсадида улар учун қўшимча иш жойлари ташкил этувчи муассасаларга бериладиган имтиёзлар;

ижтимоий шериклик асосида ўзаро икки тарафлама ҳамкорликни ривожлантириш, жамоа шартномаларини тузишга кўмаклашиш, меҳнат низоларининг олдини олиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш;

ходимлар турмуш даражасини пасайишини олдини олиш, ижтимоий- иқтисодий кафолатларини таъминлаш, уларнинг ҳуқуқларини ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш;

қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатлар билан белгиланган меъёрлар ва қоидаларда кўрсатилганидан имтиёзлироқ меҳнат шартлари ва ижтимоий- иқтисодий шартлар киритиш;

ходимларнинг ҳуқуқий билимларини ва маданиятини, маънавий-маърифий савияларини ошириш, тиббиёт деонтологияси ва этика тамойилларига амал қилиш борасида чора-тадбирларни амалга ошириш ва семинарлар ташкил қилиш;

муассасалар, корхоналар, ташкилотларда (бундан кейин матнда “Муассаса” деб юритилади) ходимларнинг меҳнатини ва саломатлигини муҳофаза қилишни таъминлаш; касаба уюшмаларига ўз фаолиятини амалга ошириш учун шароит яратиш.

1.2. Келишув 2022-2024 йилларга тузилиб, тарафлар томонидан имзолангандан сўнг Навоий вилояти бандлик бош бошқармасидан рўйхатдан ўтган кундан кучга киради. Мазкур йиллар давомида томонлар Келишувнинг бандларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритишлари мумкин. Улар томонларнинг розилигига кўра қабул қилинади.

1.3. Мазкур Келишув шартлари бошқарма тасарруфидаги барча муассасаларда меҳнат муносабатларида турган иш берувчилар ва барча ходимларга, шу жумладан келишув кучга киргандан кейин ишга қабул қилинган шахсларга ҳам татбиқ этилади.

Муассасаларда ушбу келишув асосида жамоа шартномалари тузилади. Жамоа шартномалари бандларида белгиланган имтиёзлар ушбу келишувда белгиланган имтиёзлардан кам бўлишига йўл қуйилмайди.

1.4. Бошқарма тасарруфидаги муассасаларда ишловчи ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий, меҳнатга оид ҳақ-ҳуқуқларига амал қилиниши, уларга муносиб меҳнат шaroитлари яратиш бўйича МК, амалдаги қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар, Халқаро меҳнат ташкилотининг (кейинги ўринларда - ХМТ) Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган Конвенциялари талабларига қатъий риоя этилиши шарт.

1.5. Томонлар ходимларнинг меҳнат, меҳнатни муҳофаза қилиш, ижтимоий-иқтисодий, маънавий, интеллектуал ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, маданий-оммавий, спорт-соғломлаштириш, касбий маҳоратни ошириш ишларини ривожлантиришда ижтимоий шерикликлар сифатида биргаликда тадбирларни ташкил этиш ва ўтказиш, ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифаларни ҳал этишга қаратилган лойиҳаларни, шунингдек, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш юзасидан ўзаро ҳамкорлик қиладилар.

1.6. Тармоқнинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурлари ва ходимларнинг меҳнатга оид ҳақ-ҳуқуқлари ҳамда манфаатларига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини, шунингдек, ушбу лойиҳаларга доир таклифларни тайёрлашда, уларни бошқарма ҳузуридаги ишчи гуруҳлар, комиссиялар ва жамоатчилик-маслаҳат органларининг мажлисларида кўриб чиқишда қасаба уюшма органлари вакилларининг иштирок этиши таъминланади.

1.7. Бошқарма тасарруфидаги муассасалар раҳбар ходимларига малака тоифаларини бериш ва уларни аттестациядан ўтказиш бўйича аттестация саволларига ижтимоий шериклик, ходимларни ижтимоий муҳофазалаш, меҳнат қонунчилиги ҳамда ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган Конвенциялари ҳақидаги саволларни киритиб борилади.

1.8. Томонлар ўз ваколатлари доирасида иккинчи томонни ўқув-услубий, ахборот, маслаҳат ва ташкилий жиҳатдан ўзаро қўллаб-қувватлайди. Тизимга киритилаётган янгиликлар ҳақида бир-бирларини хабардор қилиб борадилар.

1.9. Тармоқ қасаба уюшмаси мутахассислари иштирокида Бошқарма тизимидаги раҳбар шахслар ва масъул ходимларнинг муассасаларда ижтимоий шериклик тамойиллари, ходимларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш, меҳнат қонунчилиги ва меҳнат муҳофазаси масалалари бўйича учрашувлар, давра суҳбатлари ўтказиб борилади.

1.10. Тармоқ иш берувчилари томонидан ходимларнинг ёзма розилиги билан қасаба уюшма аъзоларининг иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлар (асосий ва ўриндошлик иш ўрнидан қатъий назар)дан 1 фоиздан кам бўлмаган аъзолик бадалларини муассаса бухгалтерияси орқали пул ўтказиш йўли билан қасаба уюшма ташкилотлари ҳисоб рақамига ўтказиб берилиши таъминланади.

1.11. Қасаба уюшма қўмиталарига сайланган ходимлар учун қуйидаги кафолатлар сақлаб қолинади:

Касаба уюшмалари органлари таркибига сайланган ва асосий ишидан озод этилмаган шахсларга касаба уюшмаларига оид мажбуриятларини бажариш учун ўртача иш ҳақи сақланган ҳолда бир ҳафтада икки соат бўш вақт ажратиш;

қисқа муддатли касаба уюшма ўқувлари ҳамда касаба уюшма ташкилотлари ишида иштирок этган даврида ўртача иш ҳақини сақлаб қолиш;

иш берувчи асосий ишдан озод этилмаган ҳолда муассаса касаба уюшма қўмитаси раиси лавозимига, қўмита аъзолигига сайланган ходимларнинг юқори касаба уюшма ташкилотлари томонидан ташкил этилаётган ўқувлар, маданий- маърифий ва спорт йўналишидаги тадбирларда иштирок этишлари билан боғлиқ қисқа муддатли (бир ҳафтагача) хизмат сафари харажатларини (бориш ва келиш, суткалик харажатлар, меҳмонхонада яшаш ва ҳ.к) муассаса ҳисобидан қоплаш;

касаба уюшмаси органи талаб қилганда унга меҳнат ҳамда ижтимоий- иқтисодий ривожланиш билан боғлиқ масалалар юзасидан маълумотлар тақдим этиш;

касаба уюшма сайланма органларидаги лавозимларга сайланганликлари туфайли асосий ишидан озод қилинган ходимларга сайлов ваколатлари тугагандан сўнг аввалги ўз ишини (лавозимини) бериш, бундай иш (лавозим) бўлмаган тақдирда ходимнинг розилиги билан аввалгисига тенг келадиган бошқа иш (лавозим) тавсия қилиш;

мутахассислик бўйича узлуксиз иш стажини сақлаб қолиш;

малака тоифасини унинг амал қилиш муддатига сақлаб қолиш; касаба уюшмаси органининг Уставида белгиланган фаолиятини амалга ошириш учун уни муассаса маъмурияти биносидан хона, мебель ташкилий техника, алоқа воситалари, интернет, канцелярия товарлари билан бепул таъминлаш;

қуйидагиларга интизомий жазо берилиши мумкин эмас:

касаба уюшмаси органи таркибига сайланган ва ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилмаган ходимларга - шу органнинг розилигисиз;

ташкилот бўлинмаларидаги касаба уюшмалари органларининг раҳбарларига - тегишли касаба уюшмаси органининг розилигисиз;

ташкилотдаги касаба уюшмалари органларининг раҳбарларига - тегишли касаба уюшмалари бирлашмасининг розилигисиз.

Касаба уюшма органларига сайланган ходимларга муассасадаги иш фаолиятини уларнинг сайлов ваколатлари тугагандан сўнг 2 йил давомида иш берувчининг ташаббуси билан меҳнат шартномаси бекор қилинишига маҳаллий меҳнат органларининг олдиндан розилигини олмай туриб йўл қуйилмайди.

1.12. Халқаро Меҳнат Ташкилотининг қуйидаги Конвенцияларига оғишмай риоя этилишини таъминлаш:

“Зўраки ёки мажбурий меҳнат тўғрисида”ги 29-сонли Конвенция;

“Қирқ соатлик иш ҳафтаси тўғрисида”ги 47-сонли Конвенция;

“Ҳақ тўланадиган таътил тўғрисида”ги 52-сонли Конвенция;

“Меҳнат инспекцияси тўғрисидаги 81-сонли Конвенция;

“Бирлашмалар эркинлиги ва касаба уюшмаларига бирлашиш ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги 87-Конвенция;

“Жамоа музокараларини ташкил этиш ва юритиш ҳуқуқи принципларини қўллаш тўғрисида”ги 98-сонли Конвенция;

“Тенг аҳамиятли ишлар учун эркаклар ва хотин-қизларга тенг ҳақ тўлаш тўғрисида”ги 100-сонли Конвенция;

“Оналикни ҳимоя қилиш тўғрисида”ги 103-сонли Конвенция;

“Мажбурий меҳнатни тугатиш тўғрисидаги 105-сонли Конвенция;

“Меҳнат ва иш турлари соҳасида камситишлар тўғрисида”ги 111-сонли Конвенция;

“Иш билан таъминлаш соҳасидаги сиёсат тўғрисида”ги 122-сонли Конвенция;

Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган “Меҳнаткашларнинг

вакиллари ҳақида”ги 135-Конвенция;

“Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисида”ги 138-сонли Конвенция;

“Халқаро меҳнат нормалари қўлланилишига кўмаклашиш учун уч томонлама маслаҳатлашувлар тўғрисида”ги 144-сонли Конвенция;

“Жамоа музокараларини олиб бориш тўғрисида”ги 154-сонли Конвенция;

“Болалар меҳнатининг энг ёмон шакллари тўғрисидаги”ги 182-Конвенция;

“Меҳнат хавфсизлиги ва гигиенасига кўмаклашиш асослари тўғрисидаги”ги 187-сонли Конвенция.

1.13. Худудий тармоқ келишувининг бажарилишини муҳокама қилиш, янгисини қабул қилиш ёки қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳар йилнинг январь-март ойларида Бошқарма хайъати ёки вилоят кенгаши Раёсат йиғилишларида, муассасаларда жамоа шартномаларининг бажарилишини муҳокама қилиш, янгисини қабул қилиш ёки қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳар йилнинг биринчи чорагидан кечикмаган ҳолда муассасаларнинг умумий йиғилиши (конференцияси)да муҳокама этилади.

1.14. Бошқарма ва тасарруфидаги муассасалар иш берувчилари ходимлар манфаатига дахлдор қарорлар қабул қилишдан олдин вилоят кенгаши ва тармоқ касаба уюшмасининг жойлардаги органлари билан маслаҳатлашишлари шарт.

1.15. Муассасаларда меҳнат қонунчилиги бузилишига йўл қўйган иш берувчилар томонидан мазкур қонун бузилиши бартараф этилмаган ҳолларда, суд органларига мурожаат қилишдан олдин, муассасаларнинг юқори органлари билан ижтимоий шериклик ва мулоқот асосида мазкур қонун бузилиши бартараф этилади.

1.16. Тармоқ касаба уюшмаси бошланғич ташкилотларига ўз фаолиятларига оид доимий ва узок вақт (10 йилдан кўпроқ) сақланадиган ҳужжатларни сақлаш учун муассасаларда ташкил этилган идоровий архивлар хизматидан беғараз фойдаланишига рухсат этилади.

1.17. Бошқарма ва унинг тизимидаги барча муассасаларда ходимларнинг лавозимга лаёқатлилигини аниқлаш бўйича аттестация комиссиялари таркибига тармоқ касаба уюшмасининг вакиллари албатта киритилиши шарт.

1.18. Томонлар касаба уюшмалари Федерациясининг “Ишонч” ва “Ишонч-Доверие” газеталарига обунани ташкил этиш юзасидан ўзаро ҳамкорлик қиладилар.

1.19. Тармоқ иш берувчиларига муассаса касаба уюшма бошланғич ташкилотида фаолияти учун, шунингдек, касаба уюшма қўмиталарининг ходимлар манфаатига доир харажатлари учун ўзининг бюджетдан ташқари тушган маблағлари ҳисобидан моддий кўмак кўрсатишига йўл қўйилади.

1.20. Меҳнат жамоасида ишлаб пенсияга чиққан ходимларга доимий ғамхўрлик қилиш, уларга зарурий ижтимоий ва моддий ёрдам кўрсатиш, уларнинг меҳнат жамоаси ҳаётида фаол иштирок этишларини таъминлаш, кекса авлод вакилларининг билим ва тажрибасидан фойдаланиш, мазкур йўналишдаги ишларни тизимли йўлга қўйиш ва самарадорлигини ошириш мақсадида Бошқарма тасарруфидаги барча муассасаларда “Фахрийлар Кенгаши” ташкил этилади.

1.21. Тизимдаги ташкилот ва муассасалар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 30 июлдаги “Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПФ-5775-сон Фармони ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 10 майдаги “Ўзбекистон Республикасида мажбурий меҳнатга барҳам беришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 349-сон қарорига тўлиқ риоя этиш мажбуриятларини ўз зиммасига олади.

I. Мехнат шартномаси, бандлик кафолатлари

Бошқарманинг мажбуриятлари

2.1. Ходимларнинг касблари, малакалари ва улар билан тузилган меҳнат шартномаларига мувофиқ бандлиги таъминланади.

2.2. Тармоқда иш берувчилар томонидан ходимлар билан тузилган меҳнат шартномасини МКнинг 100-моддаси II қисми 1, 2, 3, 4, 7 бандларига асосан бекор қилишда қоида тарзида муассаса касаба уюшма кўмитасининг олдиндан розилигини олмай туриб бекор қилинишига йўл қўйилмайди. Муассасанинг бутунлай тугатилиш ҳолатлари бундан мустасно.

2.3. МКнинг 100-моддаси 2- қисми 7-банди бўйича (ходимнинг пенсия ёшига етиши ва пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлиши сабабли) меҳнат шартномаси бекор қилинишида ходимнинг меҳнат унумдорлигини инобатга олиниши шарт.

2.4. Тармоқ муассасалари жамоа шартномаларида таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, ўқув режасини бажараётган ходимларга ҳақ тўланадиган қўшимча таътиллари бериш, қисқартирилган иш ҳафтасини жорий этиш ва бошқа қўшимча имтиёзлар киритилади.

2.5. 18 ёшга тўлмаган шахсларни ишга қабул қилишда ва уларнинг меҳнатидан фойдаланишда ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисидаги 138-Конвенция ва “Болалар меҳнатининг оғир шакллари таъқиқлаш ва йўқ қилишга доир шошилинч чоралар тўғрисида”ги 182-Конвенциялари талабларига риоя этилиши таъминлайди.

2.6. Ходимларни (кадрларни) тайёрлаш ва уларнинг малакаларини ошириш бўйича мунтазам равишда иш олиб боради.

2.7. Тармоқда яширин ишсизлик ҳолатларига йўл қўймаслик, муассасаларнинг қисқартирилган иш режимида ишловчи ходимлари учун ҳам мазкур келишувда кўзда тутилган ҳуқуқ, имтиёз ва кафолатларни сақлайди.

Муассасанинг вакант бўлган иш ўринларини биринчи галда тўлиқсиз ставкада ишлаётган ходимлар ҳисобига уларнинг эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда қоплайди.

Мазкур қоида ходимнинг ўзининг асосий ишидан бўш вақтида меҳнат шартномаси асосида бошқа ҳақ тўланадиган ишни бажариш (ўриндошлик) асосида ишлаши, шунингдек, мавжуд штат бирлиги ва бошқа сабаблар ходимни тўлиқ ставкага ишга қабул қилишга имкон бермайдиган бошқа ҳолатларга татбиқ этилмайди.

2.8. Ижтимоий йўналтирилган давлат дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ишларида фаол иштирок этиб, кам таъминланган ва кўп болали оилаларни, ишлаётган оналарни ижтимоий муҳофаза қилиш ва қўллаб-қувватлашнинг қонун ҳужжатларида кўзда тутилган чоралари амалга оширилишини таъминлайди.

2.9. Жамоа шартномасида ёки ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан меҳнат шартномаси бекор қилинганда (шу жумладан унинг муддати тугаши муносабати билан ҳам) ходимнинг хоҳишига кўра, йиллик асосий ва қўшимча таътиллари бериш, ундан кейин меҳнат муносабатларини бекор қилиш ҳолларини жамоа шартномаларида белгилайди.

2.10. Технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги узгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқариши муносабати билан иш берувчи ҳисобидан ходимларни малакасини оширади, қайта ўқитади ва ишга жойлаштиришга кўмаклашади.

2.11. Иш берувчи ходимлар сонини қисқартирилиши билан боғлиқ таркибий жиҳатдан қайта ўзгартириш масалалари тўғрисида ҳамда ходимларни оммавий равишда ишдан озод этиш эҳтимоли тўғрисида қаида икки ой олдин касаба уюшма кўмитасига ахборот тақдим этиш ва ишдан озод этиш оқибатларини енгиллаштиришга қаратилган маслаҳатли ишларни амалга ошириш мажбуриятини, шунингдек, қаида икки ой олдин

хар бир ходимнинг касби, мутахассислиги, малакаси ва меҳнат ҳақи миқдорини кўрсатган ҳолда, ишдан озод қилиш тўғрисидаги маълумотларни маҳаллий меҳнат органига ҳам маълум қилиш мажбуриятини ўз зиммасига олади.

Муассаса ходимларининг рўйхатдаги сонидан камида 10 фоизининг бир вақтнинг ўзида ишдан озод этилиши ходимларни оммавий равишда ишдан озод этилиши деб ҳисобланади.

(Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 20 октябрдаги “Аҳоли бандлиги тўғрисида”ги ЎРҚ-642-сон Қонунининг 18-моддасига биноан, одамларнинг умумий сони 100 кишидан ортиқ бўлган ташкилотлардан рўйхатдаги ходимлар ўртача сонининг 10 ва ундан ортиқ фоизи ишдан бўшатилиши ходимларни оммавий равишда ишдан бўшатиш деб ҳисобланади).

2.12. Пандемия даврида коронавирус инфекцияси билан зарарланиб, карантинга жойлаштирилган 14 ёшга тўлмаган боланинг ота-онаси (унинг ўрнини босувчи шахслар, васийлар, ҳомийлар) бўлган ходимлар билан меҳнат шартномаларини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш таъқиқланади.

2.13. Бошқарма тасарруфидаги муассасаларда янги ходимларни ишга қабул қилишда касаба уюшма кўмитаси суҳбатидан ўтишини йулга қўйишни жамоа шартномаси орқали белгиланади.

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари

2.14. Ходимларни ишга қабул қилиш ва меҳнат фаолияти давомида ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган “Зўраки ва мажбурий меҳнат тўғрисида”ги 29-сон, “Меҳнат ва иш турлари соҳасида камситишлар тўғрисида” 111 -Конвенцияси талабларига амал қилинишини таъминланади.

2.15. Вилоят Кенгаши мутахассислари томонидан мунтазам равишда меҳнат қонунчилиги бўйича, айниқса меҳнат муносабатлари, ижтимоий-иқтисодий муҳофаза, муносиб меҳнат шароитлари яратилиши юзасидан соғлиқни сақлаш идоралари, муассасаларига биргаликда маслаҳатлар, музокаралар ташкил этиш ва бажарилиши устидан назорат ўрнатишда амалий ва услубий ёрдам кўрсатилади.

2.16. Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ва меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилишини текшириш ва назорат қилинади.

2.17. Меҳнат жамоаларида ижтимоий вазиятни осойишта бўлишига ёрдамлашиш, ҳукукий масалалар бўйича бепул маслаҳатлар бериш. Вилоят Кенгаши қошида “Ишонч телефони”нинг мунтазам ишлашини таъминланади.

Ҳамкорликдаги мажбуриятлар

2.18. Муассаса ходимларининг бандлигини таъминлаш мақсадида маҳаллий меҳнат идоралари билан узвий ҳамкорлик ўрнатиш. Мазкур масалага оид маълумотларни йиғиш ва маҳаллий меҳнат идоралар билан ўзаро ҳамкорлик ишларини ташкил этишни вилоят, тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси масъул ходимларига, вилоят кенгашининг тегишли ходимларининг зиммасига юклатилади.

2.19. Асоссиз иш жойларини қисқартиришга йўл қўймаслик:

хар қандай вазиятда касаба уюшмаларига қонунчиликда белгиланган муддатлардан кечиктирмай керакли маълумотларни юбориш ва қуйида кўрсатилган чораларни кўришда биргаликда музокаралар олиб бориш;

қисқартириш натижасида ишдан озод этилган ходимларни қайта ўқитиш ва ишга жойлаштириш учун маҳаллий меҳнат органлари билан ҳамкорликда ишлаш;

ходимларнинг ишдан бўшаш сабаблари, меҳнат шартларининг ўзгариши, уларнинг қонунийлигини таъминланади.

2.20. Тармоқ иш берувчилари томонидан хар бир муассасада касаба уюшма кўмитаси билан келишган ҳолда ходимлар лавозим йўриқномалари тузилади ва хар бир ходим ўз лавозим йўриқномаси билан таништирилиши шарт.

2.21. Тармоқда мажбурий меҳнатга йўл қўйилмайди. Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан белгилаб қўйилган умумхалқ хайрия ҳашарлари уюштирилганда ходимнинг иш ҳақидан ушлаб қолиниши мутлақо ихтиёрийдир. Ғўза парвариши, пахтакорларга, коммунал тўловларга, текширувчиларга, ободонлаштиришга, гул ёки дарахт кўчатларини сотиб олиш ва ҳоказоларга, қонун ҳужжатларидаги тартибга риоя этмаган ҳолда ҳашар ва шанбаликларга, шунингдек, ходимларнинг лавозим вазифасига кирмайдиган ишларга жалб қилинмайди.

Бундай ҳолатлар аниқланган ҳолларда тарафлар бир-бирларини бу ҳақда хабардор қиладилар, мажбурий меҳнатга йўл қўйган раҳбарларни интизомий жазога тортиш ёки тегишли давлат органлари раҳбарларига нисбатан чоралар кўрилиши бўйича биргаликда ҳаракатлар қилади.

2.22. Олий, ўрта махсус таълим муассасалари битирувчилари, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафидан муддатли ҳарий хизматдан қайтган шахслар ва ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламларининг бошқа тоифаларини ишга жойлаштиришга ҳар томонлама кўмаклашилади.

2.23. Ишга қабул қилиш ва хизмат бўйича кўтаришда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни яратилади.

II. Иш вақти ва дам олиш вақти

Вилоят мажбуриятлари

3.1. Тиббий-ижтимоий муассасасида иш ҳафтасининг қуйидаги муддатлари қабул қилинади:

раҳбар ходимлар учун 40 соат;

нотиббий ходимлар учун 40 соат;

тиббиёт ходимлари учун 36 соат;

ижтимоий ходимлар учун 36 соат;

16 ёшдан 18 ёшгача бўлган ходимлар учун 36 соат;

I- ва II-гуруҳ ногиронлиги бўлган ходимлар учун 36 соат;

уч ёшга тўлмаган болалари бор аёллар учун 35 соат;

ноқулай меҳнат шaroитларидаги ишларда банд бўлган ходимлар учун (иш ўринларини меҳнат шaroитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан аттестациядан ўтказиш натижаларига асосан) - 36 соат;

тиббий-ижтимоий муассасаларидаги тарбиячилар учун 30 соат;

тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси тизимининг тиббий-ижтимоий муассасаларидаги психологлар учун 20 соат;

тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси тизимининг тиббий-ижтимоий муассасаларидаги логопедлар учун - 18 соат;

тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари (ТИЭК)нинг шифокорлари учун - 33 соат;

бутун иш вақти давомида 200 ватдан баланд қувватдаги ультрақисқа тўлқинли частотадаги тиббиёт генераторларида ишлайдиган шифокорлар ва ўрта тиббиёт ходимлари учун - 33 соат;

анестезиология-реанимация бўлимлари (гуруҳлари) ҳамда реанимация ва интенсив терапия палаталари шифокорлари, ўрта ва кичик тиббий ходим (шифокор-лаборант ва лаборантдан ташқари) ходимлари учун - 33 соат;

рентген диагностикасида, флюорографияда, визуал назоратли ротацион рентген терапияси қурилмасида бевосита банд бўлган ходимлар учун 30 соат.

3.2. Ходимни унинг розилиги билангина ишдан ташқари вақтларда ишга жалб қилиш. Бунда иш сменаси 12 соатдан ортиқ бўлган ходимларни, оғир ва зарарли меҳнат шaroитларида ишлаётган ходимларни ва 18 ёшга тўлмаган шахсларни ишдан ташқари

вақтда ишга жалб қилмаслик.

3.3. МКнинг 144-моддасида кўрсатилган ходимлар тоифалари билан бирга қуйидаги ходимларга меҳнат таътили уларнинг хоҳишига кўра ёзги ёки улар учун қулай бўлган бошқа вақтда берилади:

- а) ижтимоий аҳамиятга молик касаллик бўйича ҳисобда турган ходимларга;
- б) бетоб оила аъзосини парваришлаётган ходимларга;
- в) тижорат банкларидан ипотека кредитини олган ёш оилалар вакилларига;
- г) ишлаётган пенсионерларга.

3.4. МКнинг 150-моддасида кўрсатилган ходимлардан ташқари қуйидаги ходимларга (1941-1945 йиллардаги уруш қатнашчилари ва имтиёзлари жиҳатидан уларга тенглаштирилган шахслар, I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахслар, ўн икки ёшга тўлмаган икки ва ундан ортиқ болани тарбиялаётган аёллар)дан ташқари яна қуйидаги ходимларга уларнинг хоҳишига кўра иш хақи сақланмаган ҳолда муқаррар тартибда 14 календар кунга қадар таътил берилади:

- а) бетоб оила аъзосини парваришлаётган шахсларга;
- б) 30 ёшгача бўлган ёш оила аъзоларига;
- в) ишлаётган пенсионерларга.

Шунингдек, жамоа шартномалари ва меҳнат шартномаси шартларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

3.5. Муассасанинг иқтисодий имкониятларини ҳисобга олган ҳолда, муассаса маблағи ва тежалган маблағлар (муассасанинг моддий рағбатлантириш ва ривожлантириш жамғармаси) ҳисобидан кўп йиллик иш стажига эга бўлган ходимларга ҳақ тўланадиган кўшимча таътиллار ва бошқа имтиёзлар беришни муассасаларда имзоланаётган жамоа шартномаларига киритиш.

3.6. Ходимларга иш куни (смена) давомида иш вақтига киритилмайдиган дам олиш ва овқатланиш учун танаффус бериш. Танаффус бериш вақти ва унинг аниқ муддати ички меҳнат тартиби қоидаларида, смена графикларида ёки ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан белгилаб қўйилади.

Ишлаб чиқариш шароитига кўра дам олиш ва овқатланиш учун танаффус бериш мумкин бўлмаган ишларда иш берувчи ходимга иш вақтида овқатланиб олиш имкониятини таъминлаши шарт. Бундай ишларнинг рўйхати, овқатланиш тартиби ва жойи ички меҳнат тартиби қоидаларида белгилаб қўйилади.

3.7. Иш ўринлари аттестациядан ўтказилмаган муассасаларда иш ўринлари аттестациядан ўтказилгунга қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 1995 йил 21 декабрдаги “Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексини амалга киритиш тартиби тўғрисида”ги қарорига, МКнинг 137-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш муассасалари ходимларининг 1996 йил 1 апрелгача белгиланган таътиллار муддатини сақлаб қолиш.

3.8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 1 мартдаги 133-сонли қарорининг 4-8 иловаларида ҳамда 2005 йил 21 декабрдаги 276-сонли қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси давлат муассасалари тиббиёт ва фармацевтика ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тартиби ва шартлари тўғрисидаги Низомнинг 2-иловасида келтирилган “Соғлиқ учун хавфли ва меҳнат шароитлари ўта хавфли бўлганлиги муносабати билан уларда ишлаш ходимлар тариф ставкаларига кўшимча тўлов белгилаш ҳуқуқини берадиган муассасалар ва уларнинг бўлинмалари, шунингдек, лавозимлар рўйхати”да келтирилган касб ва лавозимда ишловчиларга меҳнат таътиллари муддати асосий 15 кун, кўшимча таътил муддатини камида 12 кун қилиб белгилаш ва бунга иш жойлари аттестацияси бўйича ҳулосада белгиланган кўшимчаларни кўшган ҳолда амалга ошириш.

3.9. Тармоқ ходимларининг 15 кунлик асосий меҳнат таътилига қуйидагича

қўшимча таътил муддатларини белгилаш:

тиббиёт ходимларига - камида 9 кун;

мутахассислар (хисобчи, иқтисодчи, ҳўжалик ишлар мудири, муҳандис, юрист маслахатчи, кадрлар бўлими ходимлари ва бошқалар)га - камида 9 кун;

ишчи касбларда ишловчи ходимлар (хайдовчи, электромонтёр, дурадгор, чилангар-сантехник, қоровул, боғбон, фаррош, ховли супурувчи ва бошқалар)га - камида 3 кун.

3.10. Кутубхоналарнинг ("Саховат" ва "Мурувват" интернат уйларида) кутубхоначиларига - камида 9 кун қўшимча таътил белгилаш.

3.11. Айрим тоифадаги ходимларга қуйидагича йиллик узайтирилган асосий таътил бериш:

ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга - 30 календарь кун;

ишлаётган I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсларга - камида 30 календарь кун қилиб белгилаш ва бунга иш жойлари аттестацияси бўйича ҳулосада белгиланган қўшимчаларни қўшган ҳолда амалга ошириш.

3.12. Амалдаги қонунларда ва меъёрий ҳужжатларда (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 11 мартдаги 133-сонли қарори) назарда тутилмаган лавозимларда ишлаётган ходимларга қўшимча таътил олиш ҳуқуқини жамоа шартномаларида белгилаш.

3.13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони билан фуқароларнинг расмий саналарни нишонлаш даврида тўлиқ дам олиши учун шароитлар яратиш, дам олиш ва байрам кунларидан оқилона фойдаланишини таъминлаш мақсадида дам олиш кунлари белгиланганда:

қўшимча дам олиш кунлари ҳар йилги меҳнат таътилининг давомийлигини Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонида эълон қилинган қўшимча дам олиш кунларидан ходим ҳақиқатда фойдаланганлигидан келиб чиқиб қисқартириш ҳисобига қопланади;

ҳар йилги меҳнат таътили даврида сакланадиган ўртача ойлик иш ҳақи миқдорини ҳисоблашда меҳнат таътилининг амалдаги давомийлиги ҳисобга олинади, унга Фармонда белгиланган қўшимча дам олиш кунлари қўшилади;

ҳар йиллик меҳнат таътилининг давомийлиги қисқартириш ҳисобга олинган ҳолда ўн беш иш кунидан кам бўлмаслиги керак.

3.14. Жамоа шартномасида- йиллик асосий таътилни олиш ҳуқуқини берадиган иш стажини ҳисоблаб чиқишда МКнинг 142-моддаси талабларини инобатга олиш.

3.15. Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан жамоа шартномасида назарда тутилган ҳолларда ходимнинг илтимосига кўра унга тўлиқсиз иш вақтини белгилаш.

3.16. Ишлаб чиқариш ёки педагогик фаолиятни илмий иш билан бирга қўшиб олиб бораётган шахсларга диссертациясини якунлаш, шунингдек, дарсликлар ва ўқув-услугий қўлланмалар ёзиш учун асосий иш жойида ўртача ойлик иш ҳақи ва лавозими сакланган ҳолда қуйидагича ижодий таътиллار бериш:

номзодлик диссертациясини ва дарсликлар ҳамда ўқув-услугий қўлланмаларни тугаллашлари учун муаллифларга 3 ойгача;

докторлик диссертациясини тугаллаш учун 6 ойгача бўлган муддатга ижодий таътиллари бериш.

3.17. Қуйидаги ҳолларда ходимларга бир марталик ҳақ тўланадиган қўшимча таътил бериш:

яқин қариндошлари (ота-онаси, турмуш ўртоғининг ота-онаси, турмуш ўртоғи, фарзандлари, туғишган ака-укалари ва опа-сингиллари) вафот этганда - 3 кун;

фарзанд туғилганда (отасига) - 1 кун;

фарзандларининг никоҳ тўйларида - 3 кун;

ходимнинг никоҳ туйларида - 3 кун.

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари

3.18. Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимларининг меҳнатга ва ижтимоий-иқтисодий масалаларга оид қонун ва бошқа меъёрий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда қатнашиш.

3.19. МКнинг моддалари кўрсатилган ҳолда жамоа шартномалари орқали ҳал қилиниши шарт ёки мумкин бўлган имтиёзлар ва кафолатлар рўйхатини ишлаб чиқиш ва барча муассасаларга етказилишини таъминлаш.

Ҳамкорлик мажбуриятлари

3.20. Иш ҳафтаси турини белгилашда, иш вақти режимининг турли хил вариантларини қўллашда, муддатлари чегараси белгиланган иш вақтини ўрнатишда, бир қатор касблар ва ишлар учун иш кунини қисқартиришда, ҳар ҳафталик дам олиш ва байрам кунларида иш берувчи ишга жалб қилиш ҳуқуқига эга бўладиган асос(ҳолат)ларни аниқлашда, шунингдек, МКга мувофиқ бартараф этилиши лозим бўлган бошқа масалаларда тармоқ муассасаларига услубий, амалий ёрдам кўрсатиш.

III. Меҳнатга ҳақ тўлаш, кафолатли тўловлар ва компенсация тарзидаги тўловлар

Бошқарманинг мажбуриятлари

4.1. Тармоқдаги барча муассасаларда ходимлар меҳнатига ҳақ тўлашда МКнинг 9-боби талабларига риоя қилинишини, тармоқдаги барча муассасалар ходимларига ойлик иш ҳақини Ягона тариф сеткасининг 1-разряд ставкасидан кам бўлмаган миқдорда тўланишини таъминлаш.

4.2. Бошқарама тасарруфидаги бюджет ҳисобидан молиялаштириладиган ташкилотларда ишловчи тиббиёт ходимларига меҳнат ҳақи тўлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси давлат муассасалари тиббиёт ва фармацевтика ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг тариф сеткаси”да белгиланган разрядлар асосида амалга ошириш. Республика бюджетидан ажратиладиган маблағлар ҳисобидан махсус унвон, кўп йиллик хизматлари учун устама ва қўшимча тўловлар, соғлиқ учун хавфли ва меҳнат шароитлари ўта хавфли бўлган муассасаларда ишловчи ходимларнинг тариф ставкаларига тўланадиган қўшимча тўловларнинг фоиз миқдорлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 21 декабрдаги “Тиббиёт ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини тасдиқлаш тўғрисида”ги 276-сонли қарори билан тасдиқланган “Меҳнатга ҳақ тўлаш тартиби ва шартлари тўғрисидаги Низом”га мувофиқ амалга ошириш.

4.3. Муассасаларда меҳнат қилаётган нотиббий ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 06 сентябрда 743-сон билан рўйхатга олинган “Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобига сакланадиган ташкилотларда банд бўлган хизматчиларнинг кенг тарқалган лавозимлари ходимлари айрим тоифалари меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича разрядлар”га асосан муассасаларда банд бўлган универсал касблар мутахассислари ва хизматчиларининг лавозим разрядларини белгиланган тартибда ошириб боришни таъминлаш.

4.4. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида коронавирус инфекциясига қарши курашиш даврида тиббиёт ва бошқа ходимларга моддий рағбалантириш тўловлари амалдаги меъёрий ҳужжатларга мувофиқ тўланади.

4.5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 6 сентябрдаги 743-сон қарори билан тасдиқланган “Ишларнинг айрим технологик турлари, ишлаб чиқаришлар ва иқтисодий фаолият турлари бўйича ишчиларнинг тариф ставкаларини оширишнинг тармоқ коэффициентларини кўллаш тартиби ва уларнинг миқдорлари тўғрисида Низом” талаблари татбиқ қилинади;

Кўчма ва қатнаш тусидаги ишлар учун устамалар белгиланадиган ходимлар касблари ва лавозимлари рўйхати, шунингдек, устамалар миқдори иш берувчилар томонидан касаба уюшмаси кўмитаси билан келишган ҳолда белгиланишини ва жамоа шартномасида кўрсатилишини.

4.6. Жамоа шартномалари орқали меҳнатга ҳақ тўлаш тартибга солиш, иш ҳақидан қонунчиликда кўзда тутилмаган ушлаб қолишларга йўл қўймаслик чораларини кўриш.

4.7. Меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг тариф қисми ва тарифга қушимча қисми ўртасидаги мақбул нисбатни жамоа шартномалари воситасида ўрнатиш.

4.8. Бошқарма тасарруфидаги барча муассасаларда хизмат килаётган ходимларга иш ҳақини ўз вақтида ва тўлиқ тўланишини таъминлаш мақсадида иш ҳақи тўловлари кечиктирилгани учун муассаса раҳбарларининг масъулиятини ошириш мақсадида, иш ҳақи тўловларини иш берувчининг ёки банк муассасасининг айби билан кечиктирилган ҳар бир куни учун тўланиши лозим бўлган сумманинг 0,01 фоизи миқдорида пеня тўланишини амалга ошириш.

4.9. Меҳнатда майиб бўлган ва касб касалликларига чалинган ходимларга тиббий-ижтимоий экспертиза комиссиясининг ҳулосасига асосан санаторияларга йўлланма қийматини қисман қоплаш.

4.10. МКнинг 180-моддасига биноан Бошқарма тасарруфидаги барча муассасаларда тиббиёт ва бошқа (нотиббий) ходимларни меҳнати учун рағбатлантириш.

4.11. Вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлик бўйича нафақалар тўлаш миқдори ходимнинг ўртача иш ҳақидан келиб чиққан ҳолда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28 февралдаги “Вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлик бўйича нафақалар тўлаш чегарасини такомиллаштириш тўғрисида”ги 71-сон қарорига асосан:

иккинчи жаҳон уруши иштирокчилари, байналминал-жангчилар ва уларга тенглаштирилган шахслар, қарамоғида 18 ёшга етмаган уч ва ундан ортиқ фарзанди бўлган шахслар, Чернобил АЭС ҳалокати оқибатларини тугатишда иштирок этганлар ва шу ҳалокат натижасида радиактив зарарланган зоналардан эвакуация қилинганлар ва кўчирилганлар, оғир касалликларга (ўткир лейкоз, аденома, саратон) дучор бўлганлар, ҳарбий хизматни ядровий полигонлар ва бошқа радиактив-ядровий объектларда ўтаган пенсия ёшидаги ногиронлиги бўлган ходимларга, шунингдек меҳнат жароҳати ва касб касалликлари оқибатида вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлик бўлган ходимларга - тўлиқ иш ҳақи миқдорида;

ижтимоий аҳамиятга эга бўлган касалликлар бўйича рўйхатда турган ходимларга умумий иш стажига боғлиқ ҳолда - иш ҳақининг 60% дан 100% гача;

коронавирус инфекцияси билан зарарланиши ёки зарарланган деб гумон қилиниши муносабати билан карантинга жойлаштирилган ота-оналар (улар ўрнини босувчи шахслар, васийлар, ҳомийлар), шунингдек, уларнинг 14 ёшгача бўлган боласини парвариш қилаётган шахсларга ўртача ойлик иш ҳақининг 100 фоизи миқдорида;

бошқа ҳолатларда умумий иш стажига боғлиқ ҳолда - иш ҳақининг 60% дан 80% гача.

4.12. Иш вақтидан ташқари ишлар учун камида икки ҳисса миқдорда ҳақ тўлаш, тунги вақтдаги ишлар учун 22.00 дан 06.00 гача бўлган даврдаги иш вақтига бир ярим

баравар миқдорда ҳақ тўланади.

4.13. Смена ёки навбатчилик асосида иш ташкил этиладиган тиббий- ижтимоий муассасаларида ходимларнинг навбатчилик вақтидаги соат 18.00 дан 22.00 гача бўлган даврдаги иш вақтини “кечки вақт” ёки “кечки смена” сифатида белгиланади ва бу вақтда ишнинг ҳар бир соати учун камида 1,25 баравар миқдорда ҳақ тўланади.

4.14. Республикада белгиланган байрамлар (1 январ, 8 март, 21 март, 9 май, 1 сентябр, 1 октябр, 8 декабр, Рўза ва Қурбон ҳайитларининг биринчи кунлари)да иш графиги асосида ишлаганлик ёхуд иш берувчининг фармойишига асосан шу кунларда ишга жалб этилган муассасаларнинг барча ходимларига, шунингдек, дам олиш кунлари (якшанба) кунлари ишлаганлиги, ёхуд сменада турганлиги учун икки ҳисса миқдорида иш ҳақи тўланади.

4.15. Ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини бажариши билан боғлиқ қўшимча харажатлар (МК 171, 172, 173-моддалар) қонун ҳужжатлари, жамоа шартномалари ва келишувлари, шунингдек, меҳнат шартномаларида белгиланган шартлар ва тартибда иш берувчи томонидан қопланади.

4.16. МКнинг 166-моддаси талабини бажариш мақсадида ходим меҳнат жамоаси манфаатларига доир вазифаларни бажариши вақтида (малака ошириш, хизмат сафарида бўлиш, тиббий кўрикдан ўтиш ва бошқа ҳолларда) тўланадиган кафолатли тўловлар миқдори ўртача иш ҳақидан кам бўлмаслиги таъминланади.

Шунингдек, иш берувчининг, ташаббуси билан ходим ихтисосликка қайта тайёрлашга юборилганда, ўқиш харажатларини қоплаш ҳамда ўртача иш ҳақини сақлаб қолинади.

4.17. Ходимларнинг хизмат сафари давридаги суткалик харажатларини (малака ошириш хизмат сафари деб ҳисобланмайди) МК 171-моддаси ва Ўзбекистон Республикаси Молия, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликларининг 2003 йил 24 июлдаги 83, 7/12-сон кўшма қарорлари билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси буйлаб хизмат сафари тўғрисидаги йўриқномага асосан қоплаш; (Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2003 йил 29 августда 1268 рақам билан рўйхатга олинган).

4.18. Асосий ишидан ажралган ҳолда тиббиёт ходимлари малакасини ошириш курсларига юборилган тингловчиларнинг бутун ўқиш даврида асосий иш жойи бўйича ўртача ойлик иш ҳақи сақланиб қолинади ва малакасини ошириш бошқа шаҳарга юборилган тингловчиларга ўқиш жойига бир марта келиш ва кетиш, шунингдек, меҳмонхона харажатлари юборувчи томонидан қопланади.

4.19. Бошқарма тизимидаги муассасалар тиббий ва нотиббий ходимларнинг малака тоифасини ошириб боришга қаратилган комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш ва бунга ходимлар реал даромадларини ошириб борилишининг самарали механизми сифатида қараш.

4.20. Автотранспорт ҳайдовчилари меҳнатига ҳақ тўлаш Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2019 йил 23 январда 3130-сон билан рўйхатдан утказилган “Автомобиль транспорти ҳайдовчилари меҳнатига ҳақ тўлашнинг умумий шартлари тўғрисидаги низом”га мувофиқ амалга оширилади.

4.21. Халқаро меҳнат ташкилотининг “Тенг аҳамиятли меҳнат учун эркак ва аёл меҳнаткашларга тенг ҳақ тўлаш тўғрисида”ги 100-сонли Конвенциясига биноан эркаклар ва аёллар томонидан турли шароитларда, турли кўникма ва малака билан, турли кўринишдаги, жавобгарлиги бир-бирига боғлиқ бўлмаган, лекин бир хил қийматга эга бўлган ишлар тенг миқдорда рағбатлантирилади.

4.22. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 6 сентябрдаги 743-сонли қарори билан тасдиқланган “Туман коэффициентлари, шунингдек, йиллик қўшимча таътилнинг энг кам муддати қўлланиладиган табиий- иқлим шароитлари оғир

ва нокулай бўлган жойлар рўйхати”да кўрсатилмаган табиий-иқлим шароитлари оғир ва нокулай бўлган айрим жойларда ишлаганлик учун устамалар ва қўшимча таътиллار қўлланилиши тўғрисидаги шартларни тармоқ ташкилотларининг жамоа шартномаларида назарда тутиш.

4.23. Пандемия шароитида карантин талаблари кучайтирилиши муносабати билан масофавий ишга вақтинчалик ўтказилган ходимнинг меҳнатига ҳақ тўлаш қуйидагича амалга оширилади:

меҳнатга ҳақ тўлашдаги соатбай асосида - ходимнинг масофавий ишга ўтказилгунга қадар белгиланган тариф ставкаси (лавозим оклади)дан келиб чиққан ҳолда;

меҳнатга ҳақ тўлашдаги ишбай асосида — ўрнатилган нархлардан келиб чиққан ҳолда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг 2012 йил 18 октябрдаги 297-сонли қарорининг 24, 25 ва 26-бандлари;

- Касблар ва лавозимларда бир неча касб ва лавозим асосида ишлаганлик, хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтирганлик, ишлар ҳажмини кўпайтирганлик учун ходимларга қўшимча ҳақ тўлаш миқдори, агар жамоавий шартномада ёхуд иш берувчи томонидан касаба уюшма кўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишган ҳолда қабул қилинган бошқа ички ҳужжатда ўзгача тартиб назарда тутилмаган бўлса, томонларнинг келишуви бўйича белгиланади.

- Бюджет ташкилотларида бир неча касб ва лавозимда ишлаганлик, хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтирганлик, ишлар ҳажмини кўпайтирганлик учун қўшимча ҳақ тўлаш миқдори бир неча касб ва лавозимда ишланаётган лавозим бўйича маошнинг (тариф ставкасининг) 50 фоизидан ортиқ бўлиши мумкин эмас (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган ҳолатлар бундан мустасно) ва бюджет ташкилотларининг меҳнатга ҳақ тўлаш фондида назарда тутилган маблағлар доирасида тўланади.

Бюджет ташкилотларида бир неча касбда ва лавозимда ишлаётганлик учун қўшимча ҳақ шундай касб ва лавозимдаги иш асосий иш бўйича меҳнат мажбуриятларига киритилган ҳолларда белгиланмайди.

Касб (лавозим) бўйича бир неча касб ва лавозим асосида бажариладиган ишларни бир неча ходим ўртасида тақсимлашга йўл қўйилади.

- Қуйидаги ходимлар тоифалари учун касблар ва лавозимларда бир неча касб ва лавозим асосида ишлашга, хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтиришга, ишлар ҳажмини кўпайтиришга йўл қўйилмайди:

давлат бошқаруви органлари ходимлари (техник ва хизмат кўрсатувчи ходимлардан ташқари);

давлат бошқаруви органлари ҳисобланмайдиган бюджет ташкилотларининг раҳбарлари, уларнинг ўринбосарлари, шунингдек ушбу ташкилотлар таркибий бўлинмаларининг раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари, қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолатлар бундан мустасно.

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари

4.24. Бошқарманинг барча ташкилотларида ходимларининг ижтимоий ҳимоясини таъминлаш мақсадида муассасанинг иқтисодий имкониятларидан келиб чиқиб, қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатлар билан белгиланган нормалар ва қоидаларда кўрсатилганидан имтиёзли меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий шартларни белгиловчи жамоа шартномалари тузилишига эришиш.

Ҳамкорликдаги мажбуриятлари

4.25. Маҳаллий бюджетлар балансида турган Бошқармага қарашли муассасаларини маблағ билан таъминлаш даражасини таҳлил қилиш. Таҳлил натижаларига кўра ўзгартиришлар, тузатишлар киритиш учун таклифлар бериш.

4.26. Меҳнатга ҳақ тўлаш муддатларини МКнинг 161-моддаси талабига мувофиқ белгилаш.

4.27. Барча даражадаги аттестация комиссиялари таркибига касаба уюшма вакилларининг киритилишини таъминлаш.

4.28. Соҳани ривожлантиришга қўшган ҳиссаси ва эришган ютуқлари учун ходимлар ва талаба ўқувчиларни моддий ва маънавий рағбатлантириб бориш.

4.29. Кам таъминланган ва кўп болали оилалар, боқувчисини йўқотган оилалар фарзандларига ҳамда ногиронлиги бўлган болаларга болалар оромгоҳлари йўлланмалари қийматларини молиявий имконият даражасида иш берувчи ҳисобидан қоплаш.

4.30. Тармоқ миқёсида илмий асосланган меҳнат меъёрларини ишлаб чиқиш учун шарт-шароит яратиш орқали меъёрий негизни ривожлантириш ишларини давом эттириш.

4.31. Тармоқ тизимидаги муассасалар қоровуллар меҳнатига ҳақ тўлашда талаб этиладиган касбий талабларни бажариш даражасидан келиб чиққан ҳолда разрядларини куйидагича белгилаш:

меҳнат стажи 1 йилгача - 1- разряд;

меҳнат стажи 1 йилдан ортиқ - 2- разряд.

Меҳнатга ҳақ тўлаш иш вақтига мутаносиб тарзда амалга оширилади. Бунда иш берувчи ҳар бир ходимнинг ҳақиқатда ишлаган иш вақтини, шу жумладан иш вақтидан ташқари ишлаган вақтини ўз вақтида аниқ ҳисобга олиб бориши ва иш вақтидан ташқари ишнинг энг кўп муддати сурункасига икки кун давомида тўрт соатдан (меҳнат шароити оғир ва зарарли ишларда - бир кунда икки соатдан) ва йилига бир юз йигирма соатдан ортиқ бўлмаслигини таъминлаши лозим.

4.32. Тармоқ бўйича ходимларга иш ҳақи тўлаш вақтбай, ҳақиқатда ишлаган иш вақтига мутаносиб тарзда амалга оширилади. Бунда иш берувчи ҳар бир ходимнинг ҳақиқатда ишлаган иш вақтини, шу жумладан иш вақтидан ташқари ишлаган вақтини ўз вақтида аниқ ҳисобга олиб бориши ва иш вақтидан ташқари ишнинг энг кўп муддати сурункасига икки кун давомида тўрт соатдан (меҳнат шароити оғир ва зарарли ишларда - бир кунда икки соатдан) ва йилига бир юз йигирма соатдан ортиқ бўлмаслигини таъминлаши лозим.

4.33. Муассасалар жамоа шартномаларига киритиш орқали бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан муассасада узоқ йиллар ишлаб нафақага чиққан, ҳозирда меҳнат қилаётган, кам таъминланган ходимлари, талаба-ўқувчиларини ўзига тегишли даволаш-профилактика муассасаларида чуқурлаштирилган тиббий кўрикдан ўтказиши, даволаниш ва дам олишларини ймтиёзли ҳамда бепул ташкил этиши мумкин.

4.34. Ходимнинг айбисиз юзага келган бўш туриб қолишлар учун ўртача иш ҳақининг сақланишини таъминлаш.

4.35. Бевосита тармоқ тизимида амалий фаолият билан шуғулланаётган “Халқ” ва “Хизмат кўрсатган фан арбоби” фахрий унвонлари эгалари учун тўловлар Республикада белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорининг 3 баравари, “Хизмат кўрсатган” фахрий унвони соҳиблари учун 1,6 баравари миқдорида тўлов белгилаш.

4.36. Бошқарма ва Вилоят кенгашининг қўшма қарорига асосан ҳамкорликда ўтказилаётган кўрик-танловлар, маданий-маърифий ва спорт тадбирларида, туризм ва бошқа тадбирларда иштирок этган ходимларга, тадбирларда иштирок этган даврида иш

жойида ўртача иш ҳақи сақлаб қолинади.

4.37. Иш ҳақи ўз вақтида тўланиши, меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори стандартларига риоя этилиши устидан давлат ва жамоатчилик назоратини таъминлаш.

V. Меҳнат интизоми

5.1. Муассасаларда иш берувчилар томонидан касаба уюшмаси билан келишилган ҳолда ходимларнинг лавозим йўриқномалари, ички меҳнат тартиби қоидалари ҳамда жамоа шартномаларини иловалари билан локал меъёрий ҳужжатлар сифатида тузилади ва меҳнат интизоми тартибга солинади ҳамда барча ходимлар таништирилиши таъминланади.

5.2. Барча муассаса ходимларига интизомий жазо чораларини қўллашда МКнинг 181, 182, 183- моддалари ва ички меҳнат тартиби қоидаларига қатъий амал қилиш.

Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш, меҳнат муносабатлари жараёнида ходимларнинг ҳуқуқ ва ваколатларига амал қилинишини таъминлаш мақсадида муассасаларда юридик, ходимлар бўлими ва меҳнатни муҳофаза қилиш хизмати ходимларнинг ҳамда касаба уюшмалари фаолларининг ҳуқуқий ва маънавий билимларини ошириб бориш.

5.3. МКнинг тегишли моддаларида кўзда тутилган талаблар асосида муассасаларда ички меҳнат тартиби қоидалари ишлаб чиқирилишини таъминлаш.

5.4. Муассасаларда иш берувчи ва ходимлар вакилларида иборат тенг сонли якка меҳнат низолари комиссияларини тузиш (ХМТнинг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган 135-Конвенцияси 3-моддасига биноан “меҳнат низолари комиссиялари аъзолари” ва “меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича вакиллар” меҳнаткашлар вакиллари сифатида эътироф этилади).

5.5. Меҳнат низолари комиссияси ўз фаолиятини қонун ҳужжатлари ва Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси томонидан тасдиқланган (12.01.2015 й., 20-66, 15.01.2015 й., 01- СП), Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги билан келишилган тавсияларга асосан ишлаб чиқилган Низомга ва ҳар бир ташкилотнинг Низомига биноан олиб боради.

VI. Меҳнат хавфсизлиги ва гигиенаси

Бошқарманинг мажбуриятлари

6.1. Бошқарма тасарруфидаги муассасаларида меҳнат қилаётган барча ходимларни Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш марказида қошида Бандлик бош бошқармаси ҳамда тармоқ касаба уюшмаси вилоят кенгаши билан келишган ҳолда меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича ўқитишни ташкил қилади ва билимларни текшириб, тегишли гувоҳномалар билан таъминлайди.

6.2. Муассасаларда меҳнатни муҳофаза қилиш ишларини ташкил этиш.

6.3. Вилоят кенгаши билан биргаликда ишлаб чиқаришда жароҳатланиш ва касб касалликларининг олдини олиш бўйича тармоқ дастурини ишлаб чиқиш ва бажарилишини таъминлаш.

6.4. Бошқарма тизимидаги ҳар бир муассасаларда жамоа шартномаларини тузишда амалдаги қонунларга мувофиқ меҳнат муҳофазаси тадбирлари учун зарур бўлган миқдорларда маблағ ажратилишини ва уларнинг тўлиқ ўзлаштирилишини таъминлаш.

6.5. Ходимларни ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ходисалар ва касб касалликларидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 24 июндаги 177-сонли қарори билан тасдиқланган “Иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий

суғурта қилиш қоидалари” талабларига мувофиқ ҳолда суғурта қилиш.

6.6. Тармоқ муассасаларидаги ҳар бир иш берувчи меҳнатни муҳофаза қилиш учун зарур бўлган маблағларни қонун ҳужжатларида, жамоа шартномасида, шунингдек, жамоа келишувларида ҳамда муассасанинг меҳнатни муҳофаза қилиш Битимида белгиланадиган миқдорда ажратади. Шунингдек, Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонуннинг 18-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2009 йил 25 августдаги 1998-сон билан рўйхатга олинган “Соғлиқни сақлаш ва тиббиёт ишлаб чиқаришлари ходимлари учун махсус кийим, махсус пойабзал ва бошқа якка тартибда ҳимояланиш воситаларини бепул беришнинг Намунавий меъёрларига асосан меҳнат шароити ноқулай ишларда банд бўлган ходимларни сут, даволаш-профилактика озик-овқати, газланган тузли сув, шахсий ҳимоя ва гигиена воситалари ҳамда ҳар бир ходимни ойига 400 гр.дан кам бўлмаган миқдорда гигиена (ювиш) воситалари билан таъминлайди. Бундай ишларнинг рўйхати ва уларни бериш меъёрларини жамоа шартномаларида белгилайди.

Шунингдек, барча ходимлар, шахсий ҳимоя ҳамда дезинфекция воситалари билан таъминланади.

6.7. Ўзбекистон Республикаси Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги Қонуннинг 33-моддасига ва Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 11 февралдаги 60-сонли қарори билан тасдиқланган “Ходимларга уларнинг меҳнат вазифасини бажариш билан боғлиқ ҳолда жароҳатланиши, касб касалликларига чалиниши ёки саломатлиқнинг бошқа хил шикастланиши туфайли етказилган зарарни тўлаш қоидалари”га асосан бир марталик нафақа тўлайди:

ходимнинг соғлиғига етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш учун жабрланувчининг меҳнатда майиб бўлишига қадар бўлган ўртача ойлик иш ҳақиға нисбатан жабрланувчи томонидан касбга оид меҳнат қобилятини йўқотиш даражасига мувофиқ бўлган фоизлардаги ҳар ойлик тўлов, шунингдек ходимнинг икки йиллик иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда бир йўла бериладиган нафақа тўлови ҳамда ходимнинг соғлиғи шикастланишидан келиб чиққан қўшимча харажатларни (агар у даволаниш, протез қўйдириш ва тиббий ҳамда ижтимоий ёрдамнинг бошқа турларига муҳтож деб топилган бўлса, ушбу тадбирлар билан боғлиқ харажатлар, шунингдек жабрланувчининг қайта тайёргарлиги ва тиббий хулосаға мувофиқ ишға жойлашиши учун харажатлар ва бошқа харажатлар) компенсация қилади.

ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодиса ёки касб касаллиги оқибатида ходим вафот этган тақдирда, зарарнинг ўрни қопланиши ҳуқуқига эға бўлган шахсларға боқувчининг вафоти билан боғлиқ ҳолда етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳар ойлик тўловларни, шунингдек вафот этган ходимнинг ўртача йиллик иш ҳақининг олти бараваридан кам бўлмаган миқдорда бир йўла бериладиган нафақа тўлашни ва дафн этиш билан боғлиқ сарф-харажатларини ҳам ўз зиммасига олади.

6.8. Иш берувчилар МКнинг 214-моддаси талаблари, “Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 24-моддаси талаблари асосида ходимларни дастлабки тарзда ва кейинчалик вақти-вақти билан тиббий кўрикдан бепул (ВИЧ, гепатит А, В, С ва хоказолар ҳам шулар жумласидан) ўтказишни ташкил қилади.

6.9. Муассасалардаги меҳнат муҳофазаси бўйича сайланган вакилларни рағбатлантириб боради

6.10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 6 июлда 286-сонли қарори билан тасдиқланган “Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисаларни ва ходимлар саломатлигининг бошқа хил зарарланишини текшириш ва ҳисобға олиш тўғрисидаги Низом” талабига асосан оқибати ўлим билан тугаган бахтсиз ҳодисаларни таҳлил қилади ҳамда туман (шаҳар) тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш

бўлимлари, вилоят тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси хайъат йиғилишларида муҳокама қилиб боради.

6.11. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши Раёсатининг 04.04.2017 йил № 6-44“с” қарори билан тасдиқланган тавсияларга кўра меҳнат муҳофазаси бўйича битим тузиш ва уни молиялаштириш чораларини кўради.

6.12. Иш берувчи ҳар беш йилда камида бир марта “Иш ўринларини меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан аттестациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги Низом” асосида иш ўринларини меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан биринчи навбатда қуйидаги иш ўринларини аттестациядан ўтказилишини таъминлайди:

меҳнат шароитлари бўйича ходимларга белгиланган тартибда имтиёзлар ва компенсациялар назарда тутилган иш ўринлари (Ўзбекистан Республикаси давлат муассасалари тиббиёт ва фармацевтика ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тартиби ва шартлари тўғрисида Низомнинг 2-илоvasи);

ногиронлиги бўлган шахслар банд бўлган иш ўринлари;

имтиёзли тарзда пенсияга чиқиш ҳуқуқини берадиган ишлаб чиқаришлар, муассасалар, ишлар, касблар ва кўрсаткичлар (ВМ 1994 й 250-сонли қарори 2-рўйхат 1 қисми, 3 рўйхат 1 қисми).

6.13. Ходимларининг сони эллик нафар ва ундан ортиқ бўлган ҳар бир муассасаларда меҳнатни муҳофаза қилиш талабларига риоя этилишини таъминлаш, уларнинг бажарилиши устидан назоратни амалга ошириш мақсадида меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича тегишли тайёргарликка эга бўлган мутахассис лавозими жорий этилади.

Мутахассис тоифаси бўйича классификацион характеристикаси Бошқарма томонида ишлаб чиқилади, Бандлик бош бошқармаси ҳамда вилоят кенгаши билан келишилади.

6.14. Иш берувчи муассаса ҳудудида ва унинг ташқарисида, шунингдек, иш берувчи берган транспортда ишга келиш ёки ишдан кетиш вақтида ходимнинг соғлиғига меҳнат жароҳати билан етказилган зарар учун моддий жавобгар бўлади.

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари

6.15. Меҳнат муҳофазасига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни экспертизадан ўтказиш.

6.16. Касаба уюшма аъзоларига меҳнат муҳофазаси бўйича бепул ҳуқуқий ёрдам кўрсатиб бориш.

6.17. Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ва Меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилишини текшириш ва назорат қилиш.

6.18. Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимларини меҳнат шароитларини яхшилашга кўмаклашиш.

6.19. Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимларига амалдаги қонун ва меъёрий ҳужжатларда ўрнатилган имтиёзлар берилиши устидан назорат олиб бориш, керак бўлган ҳолларда уларни меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, даъво аризаси билан судга мурожаат қилиш.

6.20. Меҳнатни муҳофаза қилиш масалаларида касаба уюшма фаолларига ва иш берувчи вакилларига ташкилий, ҳуқуқий ёрдам бериш ва уларни ўқишларида кўмаклашиш.

6.21. Меҳнат шартномаси асосида муассасаларида ишлаётган ходимларни, иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тўғрисидаги қонун талаблари бажарилишини назорат қилиш.

VII. Маданий-маърифий ишлар, жисмоний тарбия ва спортни оммалаштириш, меҳнаткашлар ва уларнинг oila аъзоларини соғломлаштириш

Бошқарманинг мажбуриятлари

7.1. Муассасалар да “Маънавият ва маърифат” хоналарини, кутубхоналарни Президент асарлари, Мустақиллик йилларида chop этилган янги адабиётлар, плакатлар ҳамда техник воситалар билан таъминлаш.

7.2. Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимларини, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари талаба ва ўқувчиларининг саломатлигини мустаҳкамлаш, уларни спорт билан мунтазам шуғулланишларини ташкил этиш мақсадида тасарруфдаги жисмоний тарбия ва спорт иншоотларини зарур асбоб-ускуна, юмшоқ ва қаттиқ жиҳозлар билан таъминлаш.

7.3. Иш берувчининг молиявий имкониятидан келиб чиқиб, кўп йиллар давомида тизимда фаолият юритган ёлғиз қариялар, пенсионерлар ва ногиронлиги бўлган шахсларга соғломлаштириш учун бепул йўлланмалар ажратиш.

Вилоят кенгашининг мажбуриятлари

7.4. Маънавият ва маърифат соҳасидаги ислохотларни давлат сиёсатининг асосий, устувор йўналиши деб ҳисоблаш ва самарадорлигини ошириш борасида тизимдаги маънавият хоналарини, кутубхоналарни Президент асарлари, ўзбек адиблари ва бугунги кун талабига биноан керакли адабиётлар билан таъминлаш даражасини ошириш. Маънавият ва маърифат соҳасидаги Давлат сиёсати, Президент фармонлари ва ҳукумат қарорларини ҳамда маънавий-маърифий тушунчаларнинг моҳиятини оммавий ахборот воситалари орқали тарғиб қилиш.

7.5. Ёшларимизни фидоий, билимдон, ватанпарвар, соғлом тафаккурга эга бўлишлари, ғоявий бўшлиққа йўл қўймаслик, гиёҳвандлик ва ОИТС касаллигини олдини олиш бўйича мунтазам машғулотлар, тарбиявий ишлар олиб бориш, ёш ижодкорлар клубларига, спорт секцияларига жалб қилишнинг оммавийлигини таъминлаш.

7.6. Ўзбекистон Республикаси жисмоний тарбия ва спорт тўғрисидаги Қонунини, Президент Фармонлари ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг қарорларини бажариш мақсадида соҳа ходимларини, ёшларни, талабаларни, болаларни мунтазам равишда жисмоний тарбия ва спортга жалб қилиш, оммавийлигини ошириш бўйича аниқ чоратadbирларни ҳаётга татбиқ этиш, айниқса соҳа ходимлари ва васийликка олинганлар ўртасида оммавий спортни ривожлантириш, мусобақалар, спорт ўйинларини юқори савияда ўтказиш мақсадида муассасалар спорт базаларини моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, таъмирлаш, керакли спорт жиҳозлари билан таъминлаш масалаларини шартнома ва келишувларда акс эттириш.

7.7. Санаторий-курортларга ва даволаниш масканларига касаба уюшмалари ташкилотлари томонидан бериладиган йўлланмаларни Ўзбекистан касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши Раёсати томонидан 2013 йил 26 январдаги 9-24- сон қарори билан тасдиқданган “Санаторий ва дам олиш уйларига бериладиган имтиёзли йўлланмалардан фойдаланишга оид Йўриқномалар”га риоя қилинган ҳолда тақсимланишини таъминлаш.

Хамкорликдаги мажбуриятлари

7.8. Ёз мавсумида ходимлар фарзандларини болалар соғломлаштириш оромгоҳларида соғломлаштирилишини ташкил этишга қаратилган тизимли чора-тадбирларни амалга ошириб бориш.

7.9. Ҳар бир муассасада ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронлиги бўлган шахслар, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш учун ҳар йили Наврўз ва Мустақиллик байрамлари арафасида мақсадли умумхалқ хайрия хашарларини ташкил қилиш ва ўтказиш.

7.10. Ходимлар ва уларнинг оила аъзолари ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш мақсадида тарафлар қуйидагиларни ўз зиммасига оладилар:

а) жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиш учун махсус жихозланган хона ёки спорт майдончалари ташкил этиш, жисмоний тарбия жамоаларини тузиш ва уларнинг ишини жонлантириш;

б) ходимларни спорт кийимлари ҳамда спорт анжомлари билан таъминлаш;

в) технология, ишлаб чиқариш ва иш шароитларидан келиб чиқиб, ходимларга ишлаб чиқариш гимнастикаси машқларини бажариш учун иш вақтига киритиладиган махсус танаффуслар жорий этиш;

г) ҳафтасига камида бир маротаба ходимларнинг жисмоний тарбия-оммавий спорт тадбирларида (югуриш, сузиш, футбол, волейбол, баскетбол, теннис ва бошқаларда) иштирок этишини назарда тутадиган “Саломатлик куни”ни ташкил этиш;

д) жамоат ташкилотлари ва жамғармаларни жалб этган ҳолда, ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини оммавий спортга, турли спорт секциялари, тўғарақларига жалб этиш ҳамда улар ўртасида спартакиадалар ва спорт турлари буйича мусобақалар уюштириш;

е) Ўзбекистан касаба уюшмалари Федерациясининг Жисмоний тарбия ва спорт бошқармаси билан алоқаларни мустаҳкамлаш;

ё) соғлом турмуш тарзи ва оммавий спортни ривожлантириш мақсадида меҳнат жамоаларида фаолият юритаётган ходимга “Спорт тарғиботчиси” кўшимча вазифасини юклаш ва унинг базавий лавозим маошига 20 фоизи миқдорида устама белгилаш;

иш вақтидан сўнг танланган кунларда (ҳафтада камида бир марта) тизимдаги меҳнат жамоаларида раҳбар ва барча ходимларнинг жисмоний тарбия ва спорт машғулотлари (югуриш, стритбол, футбол, бадминтон, волейбол, баскетбол, стол тенниси, сузиш ва бошқалар) билан шуғулланишини ташкил қилиш.

7.11. Тармоқ тиббий-ижтимоий муассасаларида маънавиятни юксалтириш мақсадида иш берувчилар ва касаба уюшма ташкилотлари томонидан ҳамкорликда йил бошида тасдиқланган махсус режа асосида ҳафтада бир маротаба, бошқа муассасаларда бир ойда камида 1 марта “Маърифат соатлари” ташкил этиш ва уларга жамоат ва фан арбоблари, олимлар, ёзувчи ва шоирларни таклиф этиш орқали мустақиллик йилларида юртимизда амалга оширилган бунёдкорлик ишлари, соғлиқни сақлаш, соғлом авлодни тарбиялаш, таълим ва бошқа ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда юз бераётган ижобий ўзгаришлар ва янгиликлар ҳақида маълумотлар бериб бориш.

7.12. Бошқарма ходимлари учун “Йилнинг энг яхши ижтимоий ходими” ва “Энг яхши ҳамшира” касбларга доир кўрик-танловларини ташкил этиш.

7.13. Бошқарма ва вилоят кенгашининг қўшма қарорлари асосида ўтказилган қўшма тадбирлар, танловлар иштирокчи ва ғолибларини белгиланган тартибда ва миқдорда рағбатлантириб борилади.

7.14. Бошқарма тасарруфидаги муассасалар ходимлари ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, спиртли ичимликлар ва тамаки маҳсулотларини истеъмол қилиш бўйича зарарли одатларга қарши биргаликда курашиш.

7.15. Йил давомида касаба уюшмалари ва иш берувчилар томонидан ходимларни республикаимизнинг тарихий шаҳарларига ва ўз худудларидаги диққатга сазовор

жойларига саёхатлари ташкил этиб борилади.

7.16. 11 ноябрь - касаба уюшмалари куни деб белгиланганлиги муносабати билан ҳар йили ташкилот ва муассасаларда касаба уюшмалари кунига бағишланган маданий-маърифий ва спорт-соғломлаштириш тадбирлари, касаба уюшмаси фаолиятига дахлдор кўрик-танловлар, конференция, форум, семинар, тренинг ва ижтимоий шериклар билан учрашувлар ўтказиш.

VIII. Аёллар меҳнатини тартибга солиш, аёллар ва oilaviy вазифаларни бажари билан машғул шахсларга бериладиган қўшимча имтиёзлар ва кафолатлар

Бошқарманинг мажбуриятлари

8.1. Уч ёшга тулмаган болалари бор аёлларга иш вақтининг ҳафтасига ўтгиз беш соатдан ошмайдиган қисқартирилган муддатини белгилаш.

8.2. Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга биноан тўлиқсиз иш куни ёки иш ҳафтаси белгилаб қўйилиши мумкин. Хомиладор аёлнинг, ўн тўрт ёшга тўлмаган боласи (ўн саккиз ёшга тўлмаган ногиронлиги бўлган боласи) бор аёлнинг, шу жумладан ҳомийлигида шундай боласи бор аёлнинг ёки oilанинг бетоб аъзосини парвариш қилиш билан банд бўлган шахснинг илтимосига кўра, иш берувчи тиббий хулосага мувофиқ уларга тўлиқсиз иш куни ёки тўлиқсиз иш ҳафтасини белгилаш.

8.3. Хомиладорлик ва туғиш нафақасини хомиладорлик ва туғиш таътилининг бутун даврида тўлиқ иш ҳақи миқдорида тўлаш.

8.4. Хомиладор аёлларни тиббий кўриқдан ўтишлари учун, иш берувчи томонидан уларнинг ўртача иш ҳақи сақланган ҳолда ишдан озод этиш (агар мазкур кўриқни ишдан ташқари вақтда ўтказиш имконияти бўлмаса).

8.5. Хомиладор ва вояга етмаган боласи бор аёллар учун МКда кўзда тутилган кафолатларга риоя этилишини ҳамда имтиёзлар берилишини таъминлаш мажбуриятини ўз зиммаларига олади.

8.6. Икки ва undan ortiq 12 ёшга тўлмаган фарзанди бўлган ёки 18 ёшгача ногиронлиги бўлган фарзанди бор аёлларга 3 иш кунидан иборат бўлган ҳақ тўланадиган қўшимча таътил бериш.

8.7. Ўн тўрт ёшгача фарзанди (18 ёшгача - ногиронлиги бўлган фарзанди) бўлган аёлларга ва хомиладор аёлларга ишлаган ҳақиқий вақтларига ҳақ тўлаган ҳолда уларнинг аризаларига кўра 20 соатдан кам бўлмаган тўлиқсиз иш ҳафтаси белгилаш.

8.8. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 234-моддасига асосан, бола икки ва уч ёшга тўлгунга қадар парваришlash учун таътиллار берилади. Болани парваришlash таътилларининг вақти кейинги ҳақ тўланадиган йиллик таътил олиш ҳуқуқини берадиган иш стажига қушилмайди.

8.9. Хотин-қизлар ва эркалар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш мажбуриятларини **Корхонанинг** ва унинг таркибий бўлинмаларининг ваколатли шахси зиммасига юклатиш;

8.9.1. Ишга қабул қилиш ва хизмат бўйича кўтаришда хотин-қизлар ва эркалар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни яратиш;

8.9.2. Хотин-қизлар ва эркалар меҳнатига ҳақ тўлашда нотенгликни бартараф этиш.

Хамкорлик мажбуриятлари

8.10. Тарафлар аёлларнинг меҳнат ҳуқуқлари ва ижтимоий кафолатларини таъминлаш борасида ХМТнинг куйидаги Конвенцияларига оғишмай риоя этадилар:

- “Зўраки ёки мажбурий меҳнат тўғрисида”ги 29-сонли Конвенция;
“Тенг аҳамиятли меҳнат учун эркаклар ва хотин-қизларга тенг ҳақ тўлаш тўғрисида”ги 100-сонли Конвенция;
“Оналикни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги 103-сонли Конвенция;
“Мажбурий меҳнатни тугатиш тўғрисида”ги 105-сонли Конвенция;
“Меҳнат ва иш турлари соҳасида камситишлар тўғрисида”ги 111-сонли Конвенция.

IX. Ёшлар учун қўшимча имтиёзлар ва кафолатлар

Бошқарманинг мажбуриятлари

9.1. Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, ўқув режасини бажараётган ходимларга ҳақ тўланадиган қўшимча таътил бериш, қисқартирилган иш ҳафтасини жорий этиш ва бошқа имтиёзлардан фойдаланиш ҳуқуқини жамоа шартномаларида акс эттириш.

9.2. “Устоз-шогирд” тизимини жорий этиш борасида ҳамкорлик ишларини кучайтириш, тизимдаги коллеж битирувчиларини тўлиқ бандлигини таъминлашга эришиш ҳамда ўз иш жойларида қўнимлилиги бўйича мунтазам мониторинг олиб бориш.

9.3. Олий ва касб-хунар таълими муассасаларини аъло баҳоларга тугатиб, муассасаларда биринчи йил меҳнат қилаётган ёш мутахассисларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида молиявий имкониятдан келиб чиққан ҳолда иш берувчи ҳисобидан Республикада белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорининг 50 фоизи миқдорида бир марталик моддий ёрдам кўрсатиш.

9.4. Олий ва касб-хунар таълими муассасаларини аъло баҳоларга тугатиб, муассасаларда биринчи йил меҳнат қилаётган ёш мутахассисларга имконият даражасида қўшимча ҳақ тўлашни жамоа шартномалари орқали амалга ошириш.

Вилоят Кенгашининг мажбуриятлари

9.5. “Устоз-шогирд” тизимини жорий этиш борасида ҳамкорлик ишларини кучайтириш, тизимдаги коллеж битирувчиларини тўлиқ бандлигини таъминлашга эришиш ҳамда ўз иш жойларида қўнимлилиги бўйича мунтазам мониторинг олиб бориш.

9.6. Олий ва касб-хунар таълими муассасаларини аъло баҳоларга тугатиб, муассасаларда биринчи йил меҳнат қилаётган ёш мутахассисларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида касба уюшма маблағи ҳисобидан Республикада белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорининг 50 фоизи миқдорида бир марталик моддий ёрдам кўрсатиш ҳамда “Устоз-шогирд” хоналарини жиҳозлашга молиявий имкониятдан келиб чиққан ҳолда қўмаклашиш.

9.7. МКнинг 84-моддасига асосан ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг, ҳамда олий ўқув юр்தларининг тегишли таълим муассасини тамомлаган кундан эътиборан уч йил ичида биринчи бор ишга кираётган битирувчилари ишга қабул қилинганда дастлабки синов белгиланмаслиги устидан жамоатчилик назоратини олиб бориш.

9.8. МКнинг 247-моддасига асосан ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг, шунингдек давлат грантлари бўйича таълим олган олий ўқув юр்தларининг тегишли таълим муассасини тамомлаган кундан эътиборан уч йил ичида биринчи бор ишга кирган битирувчилар билан меҳнат шартномаси у тузилган кундан эътиборан уч йиллик муддат ўтгунига қадар иш берувчининг ташаббусига кура бекор қилинганида иш берувчи бу ҳақда маҳаллий меҳнат органини хабардор қилиши устидан жамоатчилик назоратини олиб бориш.

Х.Ижтимоий имтиёз ва кафолатлар

10.1. Ҳар бир ходим учун қишги мавсумга харид қиладиган қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари қийматини муассасалар молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда компенсация тўлаш.

10.2. Ходим, шунингдек унинг яқин қариндошлари (ота-онаси, турмуш ўртоғи, фарзандлари) вафот этганда дафн маросимлари учун муассаса ҳисобидан транспорт хизматини кўрсатиш.

10.3. Ходим пенсияга чиқиши муносабати билан ишдан кетаётганда лавозим маошидан кам бўлмаган миқдорда бир йўла рағбатлантириш.

10.4. Юбилей ёшига етган (50, 60, 70 ёш ва юқори) ходимларни муассасанинг молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда муассаса ҳисобидан лавозим маошининг бир баравари миқдорида бир йўла мукофотлаш.

10.5. Чуқурлаштирилган тиббий кўрик ва даволанишга мухтож ходимлар учун молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда муассаса ҳисобидан тиббий хизмат ва диагностика харажатларининг қисман (камида 50%) қийматини тўлаш (тегишли ҳужжатлар тақдим этилганда).

10.6. Тармоқ тизимида камида 10 йил ишлаб пенсияга чиққан, ишламаётган пенсионерларга уларнинг аризаларига биноан касаба уюшма кўмитаси билан келишилган ҳолда молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда муассаса маблағларидан йўлланма қийматини қисман тўлаш шарти билан имтиёзли йўлланмалар ажратиш.

10.7. Ходим вафот этганда унинг оиласига ва тизимда ишлаб пенсияга чиққан пенсионер вафот этганда унинг оиласига муассаса ҳисобидан молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда моддий ёрдам бериш.

10.8. Ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини санаторий, санаторий-профилакторияларда ва дам олиш масканларида соғломлаштириш учун муассасалар молиявий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда маблағ ажратиш.

10.9. Касаба уюшма органларининг асосий ишидан озод қилинган (бошланғич, бирлашган касаба уюшма кўмиталари) ходимларига моддий рағбатлантириш, ҳўжалик фаолиятининг асосий натижалари учун мукофотлар, рағбатлантириш, сувсизлик ва район коэффиценти ҳамда бошқа қўшимча туловларни муассаса маблағлари ҳисобидан тегишли раҳбарлар, мутахассислар ва хизматчиларга тўланадиган миқдорларда тўлаш.

10.10. Касаба уюшмаларининг меҳнат муҳофазаси бўйича ваколатли вакиллари этиб сайланган ходимлар ва меҳнат низолари комиссияси аъзолари меҳнат жамоасининг вакиллик органи аъзоларига тенглаштирилади ва уларга мазкур келишувда белгиланган ҳуқуқ, кафолат ва имтиёзлар татбиқ этиш.

10.11. Тармоқ тизимида фаолият юритаётган ва касаба уюшма ташкилоти тузилмаган субъектларида касаба уюшма ташкилотини тузишда ўз ваколати доирасида вилоят кенгашига амалий ёрдам кўрсатиш.

10.12. Ҳар бир маҳаллада ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронлиги бўлган шахслар, имконияти чекланган болаларни тарбиялаётган, кам таъминланган ҳамда кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш учун ҳар йили «Наврўз» ва «Мустақиллик» байрамлари арафасида мақсадли умумхалқ хайрия ҳашарларини ўтказишда, ихтиёрий равишда фаол иштирок этиш.

10.13. Касаба уюшмаларининг ҳуқуқларига риоя этиши, уларнинг фаолиятига кўмаклашиши;

ходимларнинг манфаатларига дахлдор қарорлар қабул қилингунига қадар касаба уюшмалари билан маслаҳатлашувлар ўтказиши, меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларида ва норматив ҳужжатларда назарда тутилган ҳолларда эса уларнинг

розилигини олиши;

касаба уюшмаларининг таклифларини ўз вақтида кўриб чиқиши ва уларга қабул қилинган қарорлар ҳақида ёзма шаклда, сабабларини кўрсатган ҳолда хабар қилиши;

касаба уюшмалари органлари вакиллари улар манфаатларини ифода этаётган ходимларнинг иш жойларига монеликсиз киритиши;

касаба уюшмаларига ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқ ва манфаатларига тааллуқли бўлган масалалар бўйича зарур ахборотни бепул тақдим этиши;

касаба уюшмалари органлари таркибига сайланган ва ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилмаган шахсларга касаба уюшмаларига оид мажбуриятларини иш вақтида бажариши учун вақт бериши. Бунда касаба уюшмаларига оид мажбуриятларни бажариш вақти иш ҳафтаси соатлари сонининг 30 фоизидан кам бўлмаслиги керак;

касаба уюшмаларига жамоа шартномасида, келишувида белгиланган мақсадлар учун ва миқдорларда маблағлар ўтказиши;

касаба уюшмасининг аъзолари бўлган ходимларнинг ёзма аризалари мавжуд бўлганда касаба уюшмасининг тегишли ҳисобварағига ходимларнинг иш ҳақидан ушлаб қолиш.

XI. Келишувни амалга ошириш механизми

11.1. Томонлар Келишув мажбуриятларининг бажарилишини назорат қилиб борадилар ва унинг натижаларини ҳар йили, камида бир маротаба қўшма мажлисларда кўриб чиқилади. Шу сабабли тарафлар ҳар йилнинг 1 март кунига Келишувни бажарилиши юзасидан комиссия аъзоларга ахборот тақдим этадилар.

11.2. Келишувнинг бажарилишини назорат қилишни, уни бажариш мобайнида юзага келадиган келишмовчиликларни ҳал этишни келишув бажарилишини назорат қилувчи комиссия амалга оширади.

11.3. Келишувга имзо чеккан томонларнинг ҳар бири уни амалга оширишда ўз ваколатлари доирасида масъулиятни тан олади ва ижтимоий шерикчилик тамойиллари асосида ҳамкорлик қилишни ўз зиммасига олади.

11.4. Келишувга имзо чекилгандан сўнг, томонлар Келишув кучга эга бўлган муддатда (2022-2024й.) уни бажармаслик ёки бекор қилиш ҳуқуқига эга эмас.

11.5. Ушбу Келишув мажбуриятлари бажарилмаган ҳолларда томонлар масъул ходимларга МКнинг 181, 182-моддаларига асосан жазо чоралари қўллашни талаб этишлари мумкин.

11.6. Томонлар ушбу келишувга асосан жамоа шартномаларини мувофиқлаштириш мақсадида мазкур келишувнинг нусхасини барча қуйи ташкилотларига жўнатадилар.

**Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий
хизматларни ривожлантириш
бошқармаси бошлиғи**

Навоий ш

2022 йил 11 апрель

02 -сон

**Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари
касаба уюшмасининг Навоий вилояти
кенгаши раиси**

Навоий ш

2022 йил 11 апрель

4-20 "с" -сон

О.А.Сафаров

Ф.И.Рахимова

**Ижтимоий-меҳнат масалалари бўйича икки томонлама комиссияси
тўғрисидаги
НИЗОМ**

I.боб. Умумий қондалар

1. Ушбу Низом ижтимоий-меҳнат масалалари бўйича икки томонлама комиссияси фаолиятини амалга ошириш тартибини белгилайди. Комиссия ўз фаолиятини жамоатчилик асосида амалга оширувчи ва меҳнат соҳасида доимий фаолият курсатувчи ижтимоий шериклик органи ҳисобланади.

2. Комиссия қуйидаги мақсадларда ташкил этилади:

ижтимоий-иқтисодий сиёсатни амалга ошириш, ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларини, иқтисодий ва ижтимоий манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича иш берувчилар ва тармоқ касаба уюшмаси (кейинги ўринларда Томонлар деб аталади) ўртасида ҳамкорликни амалга ошириш;

Худудий тармоқ келишувларни тузиш ҳамда уларнинг ижросини назорат қилиш орқали ижтимоий-меҳнат муносабатларини жамоа-шартнома асосида тартибга солишга қўмаклашиш;

Халқаро меҳнат ташкилотининг (кейинги ўринларда ХМТ деб аталади) 1981 йилги жамоа музокараларига қўмаклашиш тўғрисидаги конвенциясига (154- сон) мувофиқ меҳнат ва бандлик шароитларини аниқлаш, иш берувчи ва ходимлар ўртасидаги муносабатларни тартибга солиш бўйича жамоа музокараларига қумаклашиш.

3. Комиссия.

Икки томонлама комиссия таркибига Навоий вилояти Тиббий- ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси ва Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши вакиллари киритилади.

4. Комиссия ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, бошқа қонун ҳужжатларига, ХМТ конвенциялари ва тавсияларига ҳамда ушбу Низомга амал қилади, шунингдек ўз фаолиятини “Ижтимоий шериклик тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунида белгиланган ижтимоий шериклик принципларига риоя қилган ҳолда амалга оширади.

**II боб. Икки томонлама комиссиясининг вазифалари, функциялари ва
ҳуқуқлари**

1. Қуйидагилар комиссиясининг асосий вазифалари ҳисобланади: ходимлар ва иш берувчиларнинг меҳнат ҳуқуқларини, иқтисодий ва ижтимоий манфаатларини ҳимоя қилишга, аҳоли турмуш даражасини оширишга қаратилган ижтимоий-иқтисодий сиёсатни амалга оширишни таъминлаш масалалари бўйича маслаҳатлашувлар ўтказиш ва томонлар позицияларини келишиш;

позициялар, ҳуқуқлар ва манфаатларни ўзаро ҳисобга олиш асосида томонларнинг амалий ҳамкорлигини таъминлаш;

худудий тармоқ келишувларни тузиш ва унинг ижросини назорат қилиш орқали ижтимоий-меҳнат муносабатларини жамоа-шартнома асосида тартибга солишга қўмаклашиш.

2. Комиссия ўзига юкланган вазифаларга мувофиқ қуйидаги функцияларни амалга оширади:

1) ходимлар ва иш берувчиларнинг меҳнат ҳуқуқларини, иқтисодий ва ижтимоий манфаатларини ҳимоя қилишга, уларни турмуш даражасини оширишга қаратилган ижтимоий-иқтисодий сиёсатни амалга оширишни таъминлаш масалалари буйича маслаҳатлашувлар ўтказиш ва Томонлар позицияларини келишиш соҳасида:

иш ҳақи масалалари юзасидан маслаҳатлашувлар, шу жумладан меҳнатга ҳақ тўлаш буйича энг кам ойлик иш ҳақи ва тариф сеткаларини белгилаш юзасидан маслаҳатлашувлар ўтказиш;

давлат ижтимоий дастурларини амалга оширишга кўмаклашиш;

2) ҳудудий тармоқ келишувларни тузиш ва унинг ижросини назорат қилиш орқали ижтимоий-меҳнат муносабатларини жамоа-шартнома асосида тартибга солишга кўмаклашиш соҳасида:

келишувларни бажариш чоғида юзага келадиган масалаларни Томонлар ташаббусига кўра кўриб чиқади;

меҳнатни ҳимоя қилиш ва хавфсизлигини бошқаришнинг самарали тизимини яратишда иштирок этади.

3. Вилоят комиссияси ўзига юкланган вазифаларни амалга ошириш учун қуйидаги ҳуқуқларга эга:

тармоқ муассасалари ва ташкилотларида келишувлар ва жамоа шартномаларининг бажарилиши, муассаса ва ташкилотларнинг ижтимоий- иқтисодий ҳолати, шунингдек, ижтимоий шерикликни такомиллаштириш буйича олиб борилаётган ишлар тўғрисида белгиланган тартибда ахборот олиш;

иш берувчилар ва касаба уюшмалари мансабдор шахсларининг ижтимоий- меҳнат муносабатлар масалалари буйича маърузаларини (ахборотини) эшитиш;

жамоа музокаралар ва ижтимоий-меҳнат муносабатларини тартибга соладиган битимларни тайёрлаш, ушбу битимларни амалга ошириш жараёнида ижтимоий-меҳнат муносабатларини тартибга солиш бўйича тармоқ комиссиялар билан ҳамкорлик қилиш;

ўз фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритиш.

Икки томонлама комиссияси ушбу низом ва конун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

III боб. Комиссия таркиби ва унинг фаолиятини ташкил этиш

1. Комиссия таркибига ҳар бир томондан ҳал қилувчи овозга эга камида беш нафардан вакил (тенглик принципи асосида) киради.

2. Ҳар бир томон комиссиялари вакиллари ўз ҳамраисларини сайлайди. Комиссиянинг аъзолари бошқа ишга ўтган тақдирда, унинг таркибига ушбу лавозимларга янги тайинланган (сайланган) ёхуд зиммасига тегишли функцияларни бажариш юкланган шахслар киритилади.

3. Комиссия раиси:

комиссия мажлисларида раислик қилади;

комиссия иш режасига таклифлар киритади;

комиссия мажлисларини чақиради, комиссия, унинг ишчи органлари фаолиятини, мажлисларда кўриб чиқиладиган масалалар тайёрланишини ва қабул қилинган қарорлар ижросини ташкил этади, шунингдек, ҳар чоракда томонларни уларнинг бажарилиш жараёнидан хабардор қилади,

томонлар ҳамкорлигига ва комиссия қарорларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда улар ўртасида келишувга эришилишига кўмаклашади,

комиссия ишида иштирок этиш учун уларнинг таркибига кирмайдиган

мансабдор ва бошқа шахсларни таклиф қилади, ўз ваколати доирасида бошқа функцияларни бажаради.

4. Комиссия ўз фаолиятини иш режалари асосида ва ижтимоий-меҳнат соҳасидаги масалаларни зудлик билан ҳал этиш заруратини ҳисобга олиб ташкил этади.

Комиссия мажлиси бир йилда камида икки марта чақирилади.

Мажлис кун тартиби котибият томонидан иш режаси ва ҳамраисларнинг келишилган таклифлари асосида тузилади.

Мажлис ўтказиладиган сана, вақт, жой ва унинг кун тартиби туғрисида комиссия аъзолари олдиндан, бироқ мажлисдан камида 10 кун аввал хабардор қилинади.

Комиссия мажлиси, агар унда ҳар бир томондан аъзоларнинг камида ярми иштирок этган бўлса, ваколатли ҳисобланади.

5. Комиссия қарори келишув асосида ёки агар келишув бўлмаса, ҳар бир томондан биттадан овоз принципи бўйича овоз бериш орқали қабул қилинади.

Комиссия қарори баённома шаклида қабул қилинади ва тавсия хусусиятига эга бўлади.

Комиссиянинг ваколатлари доирасида қабул қилинган қарорларини томонлар идора ички қарорларини қабул қилиш орқали амалга оширади.

6. Комиссия таркибида қуйидаги доимий ишчи гуруҳлар тузилиши мумкин:
худудий тармок келишувларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича;
норматив ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ва жамоаларга доир меҳнат низоларини кўриб чиқиш бўйича;

меҳнатни муҳофаза қилиш ва унинг хавфсизлиги бўйича, бандлик, иш хаки ва ижтимоий ҳимоя масалалари бўйича.

7. Доимий ишчи гуруҳларнинг у ёки бу масалалар бўйича тавсиялари Комиссия мажлисларида кўриб чиқилади ва тегишли қарорлар қабул қилинади.

IV боб. Комиссия аъзоларининг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари

1. Комиссия аъзолари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

кўриб чиқиладиган масалаларни муҳокама қилишда ва комиссия қарорларини қабул қилишда иштирок этиш,

комиссия ва доимий ишчи гуруҳлар мажлисларида кўриб чиқиш учун комиссия ваколатига кирадиган масалалар юзасидан таклифлар киритиш,

давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, иш берувчилар ва ходимлар ташкилотлари раҳбарларига, шунингдек, бевосита ташкилотларга комиссия ваколатига кирадиган масалалар юзасидан сўровлар билан мурожаат қилиш;

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурлари лойиҳалари, статистика, ахборот ва маълумотнома материаллари билан белгиланган тартибда танишиш.

2. Комиссия аъзолари мажбуриятлари:

комиссия фаолиятига тааллуқли ҳужжатларни ишлаб чиқишда иштирок этиши;

комиссия қарорини ижро этишга кўмаклашиши;

иш берувчилар қасаба уюшмалари ва бирлашмаларини, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларини Комиссия фаолияти ва худудий тармок келишуви ижросининг боришидан мунтазам хабардор қилиши;

қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда Комиссия фаолияти туғрисидаги ахборотнинг махфийлигига риоя қилиши ва уни ошкор этмаслиги шарт.

V боб. Комиссия қарорлари ижро этилишини назорат қилиш, томонлар жавобгарлиги ва комиссия фаолиятини молиялаштириш

1. Комиссия қарорларининг ижросини томонлар мустақил назорат қилади.

2. Бир йилда камида бир марта ҳудудий тармоқ келишувини амалга ошириш якунлари ва комиссия томонидан қабул қилинган қарорлар тўғрисидаги масалалар комиссияга кўриб чиқиш учун киритилади.

6. Ҳудудий тармоқ келишувни амалга ошириш якунлари ва комиссия томонидан қабул қилинган қарорлар тўғрисидаги ёзма ахборотни томонлар котибиятга уларнинг бажарилишига қараб юборади.

ИЖТИМОЙ-МЕҲНАТ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА ИККИ ТОМОНЛАМА КОМИССИЯНИНГ ТАРКИБИ

I. Навоий вилояти Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси вакиллари:

- 1. Жавгашев Н.Р.** – Навоий вилоят Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси тиббий-ижтимоий муассаларнда хизматларни ташкиллаштириш сектори мудири
- 2. Садриддинов И.У.** – Навоий вилоят Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси бош хисобчиси;
- 3. Нурматов С.Н.** – Навоий вилоят Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси ташкилий-хуқуқий гуруҳи кадрлар бўйича мутахассиси;
- 4. Гуломова У.Б.** – Навоий вилоят Тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш бошқармаси касаба уюшма қўмитаси раиси.

II. Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши вакиллари:

- 1. Ф.И.Рахимова** - Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши раиси;
- 2. З.Х.Халимовга** - Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгашининг Навоий вилояти бўйича меҳнат ҳуқуқ инспектори;
- 3. А.М.Худойназаров.** - Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгашининг Навоий вилояти бўйича меҳнат техник инспектори;
- 4. Ф.Ф.Шахриев** - Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши мутахассиси.
- 5. О.З.Хасанов** - Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Навоий вилояти кенгаши хисобчиси.